

Die lied van die Here in 'n vreemde land

SABBATMIDDAG

Skrifverwysings vir hierdie week se studie:

Psalm 79:5-13, Psalm 88:3-12, Psalm 69:1-3, Psalm 22:1-2, Psalm 77, Psalm 73:1-20, asook 1 Petrus 1:17.

Geheeteks: “Hoe sou ons die lied van die Here kan sing in 'n vreemde land?” (Psalm 137:4, OAB).

’n Mens hoef nie baie diep in die boek Psalms te delf om vas te stel dat hierdie gewyde werke in ’n onvolmaakte wêreld geskryf is nie; een waarin sonde, boosheid, lyding en die dood bestaan. Die stabiele skepping wat deur die soewereine Hemelkoning bestuur word, asook sy geregverdigde wette, word konstant deur die kwaad bedreig. Namate die aarde al dieper in morele verval wegsink, beleef die kinders van die Here dit toenemend as “vreemde grond” (AFR20). Hierdie nare werklikheid skep ’n probleem vir die psalmdigter: Hoe lei ’n mens ’n lewe van geloof hier in die vreemde?

Soos ons reeds gesien het, gee die psalmdigters erkenning aan die opperheerskappy en mag van God, asook die regverdigheid van sy oordele. Hulle weet dat God die ewige en immer betroubare skuilplek en hulp in tye van benoudheid is. Dit is juis om dié rede dat die psalmdigters (en waarskynlik die meeste gelowiges) behoortlik kopkrab oor God se oënskynlike afwesigheid, oor die feit dat boosheid floreer en dit terwyl die Here as soewereine en goeie God regeer. Hierin bespeur ’n mens die paradoksale aard van die psalms as gebede: terwyl die psalmdigters in gesprek met God is, reageer hulle op sy oënskynlike swye. Met ander woorde, die psalmdigters reageer beide op God se oënskynlike afwesigheid en sy teenwoordigheid.

*Bestudeer hierdie week se les ter voorbereiding vir Sabbat, 3 Februarie.

In die slegte tyd

Lees Psalm 74:18-22 en Psalm 79:5-13. Wat is hier op die spel?

Die psalmdigter probeer om sin van die groot stryd tussen God en die bose magte te maak, en wys op God se onpeilbare geduld, asook sy oneindige wysheid en mag.

Boosheid as 'n wesenlike probleem word hoofsaaklik op 'n teologiese wyse in Psalms aangeroe. Uiteraard behels dit vrae oor God. So word die vernietiging van Jerusalem tesame met die tempel dan grotendeels as 'n kosmiese skandaal beskou — die naam van God word in gedrang gebring, met die gevolg dat die heidene nou skietgoed vir die lastering van die Allerhoogste het. Neem in ag dat Israel God se erfposie is. Hulle dui op 'n uitverkiesing en verbond (*Deut. 4:32-38 en 32:8 & 9*) wat nooit sal faal nie. Hierdie idee dat God 'n erfposie ontvang, het boonop 'n eintydfaset: eendag sal Hy alle nasies as 'n erfposie ontvang, 'n erfposie wat Hom sal dien. So, die feit dat die nasies God se erfposie hier inval, bedreig hierdie godegewe beloftes.

Die psalmdigter erken egter, sonder twyfel, dat die volk se sonde hul verbondsverhouding met God bederf het en dat hulle dus self vir die gebakte pere verantwoordelik is (*Ps. 79:8 en 9*). Israel se oorlewing hang geheel en al van God se genadige ingryping en die herstel van die verbondsverhouding deur sondebelydenis af. Die Here is die “God wat ons verlos” en bring God se getrouheid aan sy verbondsbelofte by die leser tuis (*Ps. 79:9, AFR20*).

Belangriker as die herstel van Israel se voorspoed is egter die verdediging van God se karakter voor die mensdom (*Ps. 79:9*). As die nasies se bose daade ongestraf bly, sal dit lyk asof die Here sy mag verloor het (*Ps. 74:18-23, Ps. 83:16-18 & Ps. 106:47*). Slegs wanneer die Here sy volk red, sal sy Naam in ere herstel en voor die nasies verhef word.

Hierdie beginsel geld ook vir die moderne kerk. Deur ons sondes, ons afvalligheid en ons bose gedrag kan ons onself 'n slegte naam gee. Sodoende gebeur iets veel ergers: ons maak 'n aanslag op die God wie se Naam ons bly. Wat meer is, ons verkeerde daade kan geestelik gesproke 'n nadelige uitwerking op ons getuienis en sending hê. Wie weet hoeveel mense al 'n afkeer in ons geloof gekry het en dit deur die optrede van belydende Christene?

“Die eer van God, die eer van Jesus Christus, is op die spel wanneer dit by die vervolmaking van sy kinders se karakters kom” (Ellen G. White, *The Desire of Ages*, bl. 671). Hoe verstaan jy hierdie belangrike waarheid? Watter implikasies hou dit vir jou geloofslewe in?

Op die rantjie van die graf

Lees Psalm 41:1-4; Psalm 88:3-12; asook Psalm 102:3-5, 11, 23 en 24. Watter ervarings word in hierdie tekse beskryf? Op watter maniere kan jy ^{aanklank} vind by die dinge wat hier gesê word?

Hierdie gebede om verlossing van siekte en die dood demonstreer dat God se kinders nie van hierdie wêreld se lyding kwytgeskel is nie. Psalms openbaar die psalmdigter se vreeslike lyding. Hy het geen liggaamskragte nie en is soos uitgedroogde gras. Die psalmdigter het alle eeflus verloor, vat al aan die doderyk soos een wat saam met die gesneuweldes in die graf lê, is iets afskuweliks vir bekendes, is net vel en been van al die pyn, e.s.m.

Baie psalms aanvaar dat die Here hierdie beproewinge vanweë Israel se ongehoorsaamheid toegelaat het. Die psalmdigter besef dat sonde siekte kan bring en praat gevolglik van vergifnis wat genesing voorafgaan (*Ps. 41:4 en 5*). Sommige psalms, soos Psalm 88 and Psalm 102, erken nietemin die onaangename werklikheid — al gaan dit ’n mens se verstand te bowe — dat God se volk somtyds wel onskuldig ly.

In Psalm 88 kom die aanklag dat God die psalmdigter tot op die rantjie van die dood gebring het (*Ps. 88:5-7*). ’n Mens moet egter die volgende in gedagte hou: ten spyte van die waaghalstigste aanklagte, is en bly hierdie weeklag steeds ’n geloofsgebaar; want as die Here as soewereine Hemelkoning dan hierdie benoudhede toelaat, kan Hy mos sy kind ten volle genees.

Hier, “waar hy aan die doderyk vat” (*OAB*), dink die psalmdigter opnuut aan God se wonderwerke; sy goedertierenheid, trou en geregtigheid (*Ps. 88:11-13*). Ten spyte van die gevoel dat die Here hom swaar beproef het, klou die psalmdigter aan God vas. Hoewel hy ly, maak hy nie God se liefde as onsin af nie, met die wete dat God sy enigste verlossing is. Hierdie beroepe wat hy op God doen, toon dat die psalmdigter nie net lyding ken nie, maar ook intiem met God se genade vertrou is. Wat meer is, dat die een nie die ander uitkanselleer nie.

Kortom, met die toelaat van beide lyding en verlossing openbaar God sy soewereine oppergesag. Die wete dat God in beheer is, boesem hoop in. Wanneer ’n mens boonop Psalm 88 in die lig van Jesus se lydingsweg beskou, het jy ontsag vir die omvang van sy liefde — want Hy was bereid om ter wille van die mensdom deur die graf te gaan.

Dink aan Golgota en wat Jesus daar vanweë sonde aan die kruis moes deurmaak. Deur Christus het God erger as enige mens gely. Hoe help hierdie feit ’n mens om te midde van beproewing en lyding sterk in die geloof te staan?

Waar is God?

Lees Psalm 42:1-3, Psalm 63:1, Psalm 69:1-3 en Psalm 102:1-7. Wat besorg die psalmdigter geweldig pyn hier?

Persoonlike en gemeenskaplike lyding is nie al wat die psalmdigter pla nie. Hy bekommer hom oor 'n derde ding (dalk pla dit hom erger as die ander dinge): dit lyk of God nie aan sy diensknegte se lyding aandag skenk nie. God se afwesigheid voel soos die smagting na water in 'n kurkdroë land (Ps. 42:1-3, Ps. 63:1) en 'n doodsang (Ps. 102:2-4). Dit voel vir die psalmdigter asof hy van God geskei is en hy vergelyk homself met verlate voëls, eenkant en alleen. “Ek voel so verlate soos 'n pelikaan in 'n woestyn, soos 'n uil tussen murasies. As ek wakker word, voel ek soos 'n eensame voël op 'n huis se dak” (Ps. 102:7 en 8, NAB).

Hierdie verwysing na die woestyn beklemtoon die Godverlatenheid wat die psalmdigter hier aanvoel. “'n Eensame voël op 'n huis se dak” beteken hy is duidelik nie waar hy hoort — op sy nes, sy rusplek — nie. “Uit die dieptes” roep die psalmdigter God aan, asof hy deur onstuimige waters verswelg word en in “diep modder” wegsak (Ps. 69:1-3, NAB; Ps. 130:1, OAB). Hierdie beelde dui op 'n beklemming, 'n benoudheid soos die Afrikaanse sinoniem vir “angs” dit so netjies verwoord, 'n krisis sonder 'n uitkoms. Die enigste uitweg denkbaar kom van Bo.

Lees Psalm 10:12, Psalm 22:1, Psalm 27:9 en Psalm 39:12. Hoe reageer die psalmdigter op God se oënskynlike afwesigheid?

Merkwaardig is die feit dat die psalmdigter hom voorneem om nie te midde van God se swye self stil te bly nie. Die onderskeie skrywers van die boek Psalms glo vas in gebed, want hulle rig hul gebede aan die lewende en genadige God. God regeer steeds, selfs wanneer Hy afwesig blyk te wees. Hy bly dieselfde God wat hul gebede in die verlede aangehoor en verhoor het, derhalwe is hulle vas oortuig dat Hy hulle nou ook sal aanhoor en verhoor.

Hierdie tye waarin die Here oënskynlik swyg, lei die psalmdigters tot selfondersoek en 'n soeke na God, deur die belydenis van sonde en smeekgebede wat in 'n gees van verootmoediging gebid word. Hulle weet dat God nie vir ewig sal stilbly nie. Psalms toon dat ons moet aanhou om met God te kommunikeer, ongeag die omstandighede waarin ons ons bevind.

Wat kan 'n mens leer uit die psalmdigter se reaksies op God se oënskynlike afwesigheid? Hoe reageer jý wanneer dit lyk of die Here swyg? Hoe bly jy standvastig in die geloof?

Geld Sy beloftes dan glad nie meer nie?

Lees Psalm 77. Wat maak die skrywer van hierdie psalm hier deur?

Psalm 77 begin met 'n smeekgebed om hulp, 'n noodkreet vol weeklag en pynlike herinneringe aan die verlede (*Ps. 77:1-6*). Die psalmdigter se hele wese roep droefgeestig uit tot God. Hy weier om vertrous te word, om enige vorm van verligting te aanvaar, tensy dit van die Here kom.

Nietemin lyk dit asof sy benoudheid toeneem wanneer Hy aan die Here dink. “Dink ek aan God, dan kreun ek” (*Ps. 77:4, AFR20*). Die Hebreeuse woord wat as “kreun” vertaal word (*hamā*) beeld dikwels die buldering van malende water uit (*Ps. 46:4*). Op 'n soortgelyke wyse is die psalmdigter se hele wese erg verontrus.

Hoe kan die gedagte aan God so 'n intense reaksie, so 'n geweldige angstigheid, ontlok? 'n Reeks knaende vrae verklap die rede vir dié ang (Ps. 77:8-10): Het die Here verander? Kan die Here dan sy verbond skend?

Die skrilte kontras tussen God se reddingsdade van die verlede en sy oënskynlike afwesigheid in die hede, lei tot 'n verwerpingsgevoel by die psalmdigter. Die psalmdigter redeneer só: as die Here dan verander het, het die hoop heeltemal beskaam — 'n gevolgtrekking waarteen hy verwoed spook.

Intussen kan die psalmdigter nie slaap nie omdat die Here hom wakker hou (*Ps. 77:5*). Dit laat dink 'n mens aan ander bybelfigure wie se slapeloosheid deur die Here ter bevordering van die Godsplan gebruik is (*Gen. 41:1-8, Est. 6:1, Dan. 2:1-3*). Terwyl die psalmdigter so wakker lê, kom al God se verlossingsdade van die verlede by hom op. Hierdie nostalgie bring egter 'n splinternuwe besef (*Ps. 77:6 en 11*).

Die versekering wat die psalmdigter van die Here ontvang, is nie 'n klomp verduidelikings te verklaring van sy persoonlike omstandighede nie. Nee, dit is eerder 'n bevestiging dat God wel getrou en betroubaar is (net soos Job se verhaal). Die psalmdigter word aangemoedig om gelowig op die Here te wag en hy doen dit met die wete dat hierdie Here dieselfde God is wat in die verlede allerhande wonderwerke vir die volk verrig het (*Ps. 77:11-18*). Die skrywer kom tot 'n belangrike besef: dat God se leiding 'n uitgemaakte saak is, selfs wanneer die menslike oog nie sy teenwoordigheid kan raaksien nie. “Niemand het u spoor gesien nie,” skryf die psalmdigter (*Ps. 77:20, NAB*). Hy gee toe dat die Here terselfdertyd 'n geopenbaarde en verborge God is, en daarom besing die psalmdigter die Almagtige se raaiselagtige en soewereine weë.

Dink aan kere in die verlede toe die Here dinge in jou lewe vermag het. Hoe kan hierdie wete 'n mens help om die uitdagings waarmee jy tans te kampe het, te hanteer?

‘Sodat die regverdige hulle hande nie sal uitsteek na onreg nie’

6-7

Lees Psalm 37:1 & 8, Psalm 49:5-7, Psalm 94:3-7 en Psalm 125:3. Waarmee spook die psalmdigter hier?

Hierdie psalms beween die welvaart wat die goddelose tans beleef en die ongemaklike vraagstukke waarmee dit die regverdige laat. Om alles te kroon, floreer die goddelose nie net nie — soms verag hulle boonop die Here openlik en onderdruk ander mense. Die groot raaisel waarmee die gelowige spook, is dat “die septer van goddeloosheid” (*Ps. 125:3, OAB*) alom seëvier, terwyl die “regverdige septer” (*Ps. 45:7, OAB*) oënskynlik faal. Is dit nie maar beter om tou op te gooi, en soos talle andere, ’n mens aan goddeloosheid oor te gee nie?

Lees Psalm 73:1-20 en vers 27. Wat help Asaf, die psalmdigter, om dié krisis deur te maak? Wat gebeur uiteindelik met diegene wat op nuttelose dinge vertrou het? (*Lees ook 1 Pet. 1:17.*)

Terwyl Asaf in Psalm 73 op die sonde van die destydse samelewing gefokus bly, sien hy nie, soos God, die geheelbeeld raak nie. Die feit dat die goddelose welvaart geniet het, is hier ’n haas oorweldigende uitdaging vir sy geloof. Die psalmdigter meen selfs in ’n stadium dat sy argument oor die nutteloosheid van geloof met die werklikheid strook.

Met betrekking tot Asaf se worsteling en oënskynlike geloofskrisis in Psalm 73 lig Johannes Bugenhagen egter iets belangriks uit: “hierdie dinge maak [eintlik] ’n bespotting van diegene wat die eerste vers van hierdie psalm ignoreer, die vers wat juis ’n samevatting van sy skrywe is: ‘God is vir Israel baie goed, vir dié wat rein van hart is’” (Johannes Bugenhagen, *Reformation Commentary on Scripture [Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2018]*, bl. 11).

Asaf word toegelaat om die heiligdom te betree, die setel van God se soewereine regering. Daar kom hy tot die besef dat die teenswoordige gruwels slegs ’n splinter van die geheelbeeld is en dat hy die “uiteinde” — d.w.s. die goddelose se lot op die oordeelsdag — moet byreken. Let op die feit dat hierdie waarheidheidsbesef en belydenis van die dwaashede wat hy vroeër kwytgeraak het, in die heiligdom gebeur. Dit toon dat ’n mens die werklikheid slegs m.b.v. geestelike insig kan begryp, en nie deur menslike logika nie.

So baie boosheid bly ongestraf in ons wêreld. Hoe put jy vertroosting uit die belofte dat God die ganse mensdom gaan oordeel, dat Hy sy oordele oor die kwaad gaan afbring?

Vir verdere studie: Lees Psalm 56 en die volgende gedeelte uit Ellen G. White: “Rejoicing in the Lord” (bl. 115-126, *Steps to Christ*). [https://media4.egwritings.org/pdf/af_SC\(SC\).pdf](https://media4.egwritings.org/pdf/af_SC(SC).pdf)

Net soos die psalmdigters wonder die gelowiges van elke tydvak soms hoe om die lied van die Here in “’n vreemde land” te sing. Ons geloof in God se opperheerskappy word kwaai getoets, soms is dit ’n vuurdoop. Vertwyfeling is ’n moontlikheid en ’n mens vra dan: Is God inderdaad in beheer, werklik so magtig en goed as wat die Skrif sê?

Bybelse geloof kom ewe veel op onsekerheid en spanning as sekerheid en oortuiging neer. Onsekerheid en afwagting, veral te midde van boosheid en God se oënskynlike afwesigheid, kan byna ondraaglik wees. Nietemin is die onsekerheid ons eie. Ons behoort dit nie op God — op sy liefdevolle en volmaakte regverdigde karakter, sy betroubaarheid — te projekteer nie. Selfs al is die psalmdigters soms onseker oor die toekoms, beroep hierdie godsmante hulle steeds op die Here se onfeilbare liefde en getrouheid (*Ps. 36:5-10, Ps. 89:2³⁺⁹ en 8*).

Ons behoort hulle voorbeeld te volg. “Skraap alle moed denkbaar bymekaar, wandeer dit by probleme kom, om opwaarts te kyk en nie afwaarts nie. Dan sal jy nooit opgee op die geloofspad nie. Kort voor lank sal jy Jesus agter die donker wolke sien, met uitgestrekte hand gereed om te help. Al wat jou te doen staan, is om jou hand opreg gelowig in Syne te sit en toe te laat dat Hy jou lei. Namate jy deur die geloof in Jesus op Hom begin vertrou, sal jy hoopvol bly” (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, bl. 578 en 579).

Die kere wat God “sy aangesig verberg” [soos die OAB dit stel] ondermyn nie die doeltreffendheid van gebed nie. In teendeel, hierdie “tye van swye” noop die psalmdigters tot selfondersoek, om te dink aan God se verlossingsdade van die verlede, en om met boetedoening en nederige smeekgebede tot God te gaan (*Ps. 77:11-16, Ps. 89:46-52*). “Deur swaarde met vertwyfeling en opponerende invloed te kruis, word ’n mens se geloof al sterker. Die ervaring wat uit hierdie beproewings te put is, se waarde is vêr bokant die duurste juwele” (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, bl. 555).

Vrae vir bespreking:

- ① Watter spanning het die psalmdigters te midde van boosheid beleef? Watter soortgelyke spanningsvolle tye moes jy al deurmaak? Hoe het jy dit gehanteer? Hoe behou jy jou geloof te midde van sulke geloofskrisisse?
- ② Waar behoort ’n mens na antwoorde te soek wanneer jou geloof in God deur uitdagende omstandighede getoets word, of selfs getoets word deur mense wie se lyding maak dat hulle die goedheid en mag van God in twyfel trek?
- ③ Hoe beantwoord jy die volgende algemene vraag: waarom bestaan boosheid in ’n wêreld wat deur ’n almagtige en liefdevolle God geskep en in stand gehou word? Hoe help die groot-strydmotief ons om hierdie uitdagende vraag (ten minste tot ’n mate) te beantwoord?